

[Indenrigs- og boligministeren.]

at hvad voksne mennesker, efter at den formodede svage part i forholdet er blevet gjort opmærksom på, at han ikke behøver at skrive under på nogen frivillig overenskomst, er blevet enige om, skal dog vist være en temmelig alvorlig fravigelse fra, hvad der er det normale, for at det skulle blive tilsidesat af nævnet. Sådan skal det naturligvis også være; barnepigesystemet bør dog være begrænset til de heldigvis sjældne situationer, hvor man er ved at falde i vandet.

Det glæder mig iøvrigt at høre, at det ærede medlem ikke mente, der var indgået urimelige frivillige overenskomster i Esbjerg; så vil der heller ikke være nogen anledning til at tro, at de skulle blive indgået i fremtiden.

Det ærede medlem stillede mig det spørgsmål, hvorledes man skulle bære sig ad i de tilfælde, hvor det ikke var muligt ved fremlæggelse af kontrakt at påvise, hvad lejen var i 1939. Dertil vil jeg gerne sige, at den situation opstår gang på gang under den nugældende lovgivning, at det på den ene eller den anden måde er nødvendigt overfor boligret eller domstol at konstatere, hvad lejen har været i 1939. Til syvende og sidst må boligretten eller nævnet efter at have set på de bevisligheder, som foreligger, eller de udsagn, som kan fremsættes om sagen, træffe afgørelse om, hvad der formentlig har været lejen i 1939. Hvis skriftlige bevisligheder ikke eksisterer, findes der nu engang ikke anden udvej end at konstatere det ved gode mænds bistand og ved et fornuftigt skøn eller ved at drage en sammenligning med, hvad lejen har været i ejendomme i kvarteret i det hele taget.

Det ærede medlem hr. Jens Jensen gjorde nogle bemærkninger om byggestøtteloven. Jeg ville gerne kunne give det ærede medlem et fyldestgørende svar, men det vil ikke være rigtigt af mig at gå for meget i dybden på dette tidspunkt af det høje tings møde. Det ærede medlem stiller mig det spørgsmål i almindelighed, om staten fortsat kan finansiere byggeriet til den meget lave rente, og jeg må svare, at efter min mening er staten nødt til det, så længe vi har bolignød, og så længe huslejen i den gamle boligmasse holdes så lavt, som den gør. Jo mere man forøger svælget mellem lejen i den gamle beboelsesmasse og den leje, som byggeomkostningerne betinger i den nye, des mere nødvendigt og påkrævet vil det være for staten at bidrage til at holde byggepriserne og altså også finan-

sieringsomkostningerne nede i det nye byggeri.

Det hele var meget enklere, hvis vi havde kunnet få tilslutning til at forhøje huslejen f. eks. i overensstemmelse med grundejernes ønske. Dermed ville man virkelig have formindsket svælget mellem huslejen i den gamle boligmasse og i den nye og dermed gjort overgangen mere gnidningsfri og presset på den gamle boligmasse mindre betydningsfuldt. Det har vi altså ikke kunnet, og derfor vil vi nogen tid endnu komme til at yde meget betydelige subsidier til byggeriet.

Jeg er enig med det ærede medlem i, at hvis vi kan begrænse omfanget af byggeriet og derved vinde på den anden led, altså få lavere priser på materialerne, få overpriserne væk, få sortbørs lønningerne væk ved at sætte mindre byggeri i gang end det, vi hidtil har gjort, vil vi have bidraget betydeligt til en billigsgørelse af byggeriet.

Nu mente det ærede medlem, at en del af ansvaret for det dyre byggeri ligger hos boligministeriet og skyldes de krav, som boligministeriet stiller; jeg forstod, at det ærede medlem først og fremmest tænkte på de tekniske krav. Som et sådant krav nævnte det ærede medlem forsatsvinduer. Nu har boligministeriet nøje undersøgt dette problem, og man forlanger ikke forsatsvinduer, fordi man gerne vil have brugt så meget træ og glas som muligt, men simpelthen ud fra den samfundsmæssige betragtning, at de er mange gange indtjent ved den brændselsbesparelse, der kan opstå. Når det ærede medlem får lejlighed til en dag at komme over til os i boligministeriet, skal jeg gerne stille det materiale til hans disposition, som viser, at der virkelig er tale om betydelige brændselsbesparelser ved forsatsvinduer i forhold til den omkostning, det medfører at indsætte disse.

Jeg mener også, at boligministeriet må have en vis adgang til at forlange, at det pant, som staten sætter sine midler i, er et pant, som ikke forlades, den dag der sker en ændring i byggeprisindeksen, så der kan skaffes billigere boliger af en højere kvalitet. Derfor tror jeg, at det ærede medlem, hvis synspunkter jeg iøvrigt udmærket forstår, og hvis henstilling til mig om nærmere at overveje disse ting jeg gerne følger, vil kunne overbevises om, at det i alt fald ikke er alle de krav, boligministeriet stiller, heller ikke i forhold til byernes byggevedtægter, som det er urimeligt at stille for en långiver med så betydelige økonomiske interesser i pantet, som staten har.

Det ærede medlem frk. Anna Westergaard